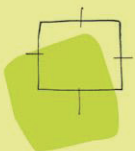
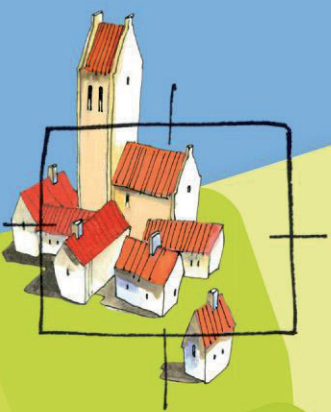

**Advies Natuurwaarden Leeuwerikstraat
e.o. te Drachten**

BügelHajema

Plek voor ideeën

**Advies Natuurwaarden Leeuwerikstraat
e.o. te Drachten**

Inhoud

Rapport en bijlagen

16 december 2013

Projectnummer 232.00.05.39.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Plangebied en voorgenomen plannen	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen plannen	8
3	Gebiedsbescherming en effectbepaling	11
4	Soortenbescherming en effectbepaling	13
4.1	Vaatplanten	14
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	14
4.3	Zoogdieren - overige	17
4.4	Vogels	17
4.5	Amfibieën, reptielen en vissen	19
4.6	Ongewervelden	20
5	Conclusie en consequenties	21
5.1	Beschermde gebieden	21
5.2	Beschermde soorten	21
5.3	Uitvoerbaarheid	22
6	Bronnen	23
6.1	Veldbezoek	23
6.2	Gegevens	24
6.3	Literatuur	24

Bijlagen

Inleiding 1

De gemeente Smallingerland heeft voornemens om een gebied aan de Leeuwerikstraat in Drachten te herstructureren. Het gaat om twee woonblokken (Leeuwerikstraat 73 t/m 107, oneven nummers) en een achtergelegen onbebouwd grasveld.

AANLEIDING

Ten behoeve van het plan dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld. In het kader van het nieuwe bestemmingsplan is het conform artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk een onderzoek uit te voeren naar effecten op de natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming).

In 2005 is reeds voor een groter gebied dan het huidige plangebied een natuurwaardenonderzoek (2) uitgevoerd. Naar aanleiding van dit natuurwaardenonderzoek is in 2006 een vleermuisinventarisatie (3) uitgevoerd. Dit ecologisch onderzoek is echter inmiddels verouderd. Voor het huidige plan is daarom voorliggend nieuw natuurwaardenonderzoek opgesteld.

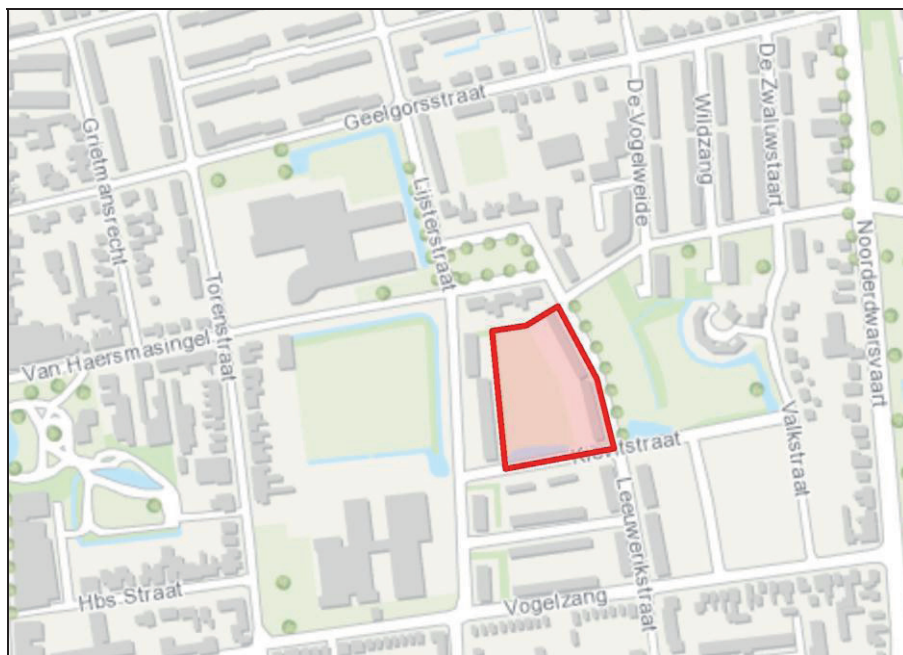
BESTAAND ONDERZOEK

Het Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de bovengenoemde activiteit. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de provinciale structuurvisies en verordeningen. Waar nodig wordt aandacht besteed aan het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1.

DOEL VAN HET ADVIES

De ligging en globale begrenzing van het plangebied wordt weergegeven in onderstaand figuur (figuur 1).

PLANGEBIED

Figuur 1. Topografische kaart met ligging plangebied (rood)

OPZET VAN HET RAPPORT

Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen:

- beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen;
- beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden;
- conclusies en consequenties.

INFORMATIE

De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op:

- bestaande bronnen zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites;
- veldonderzoek waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.

BEORDELING

Op basis van de bekende gegevens en het veldonderzoek zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald. Daarnaast zijn (de effecten van) deze ontwikkelingen beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving.

BEVINDINGEN

Tot slot worden in het hoofdstuk Conclusie en consequenties de bevindingen van het onderzoek kort weergegeven.

Plangebied en voorgenomen plannen

2

2.1

Ligging

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Drachten, in de kilometerhokken¹ 202-569 en 203-569. Figuur 1 geeft een topografisch overzicht van de ligging van het plangebied. Het plangebied grenst aan de noordzijde aan woonpercelen van het Van Haersmaplein, aan de oostzijde aan de Leeuwerikstraat, aan de zuidzijde aan de Kievitstraat en aan de westzijde aan twee flatgebouwen van de Lijsterstraat.

Aanzicht woonblok Leeuwerikstraat 89 t/m 107 (1 juni 2013)

2.2

Huidige situatie

Het plangebied is aan de oostzijde bebouwd met twee woonblokken. In de voortuinen staat parallel aan de Leeuwerikstraat een rij van zes forse exemplaren es. De begroeiing in de voortuinen bestaat verder voor een groot deel uit gazon en ligusterhagen. Een aantal achtertuinen is sterk verruigd met struweel. Achter de woonblokken is een grasveld gelegen. Dit grasveld is eveneens

¹ Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland.

sterk verruigd. Voorheen was hier een tuinderij gevestigd. Verder is aan de zuidzijde een deels met hout beschoeide sloot gelegen.

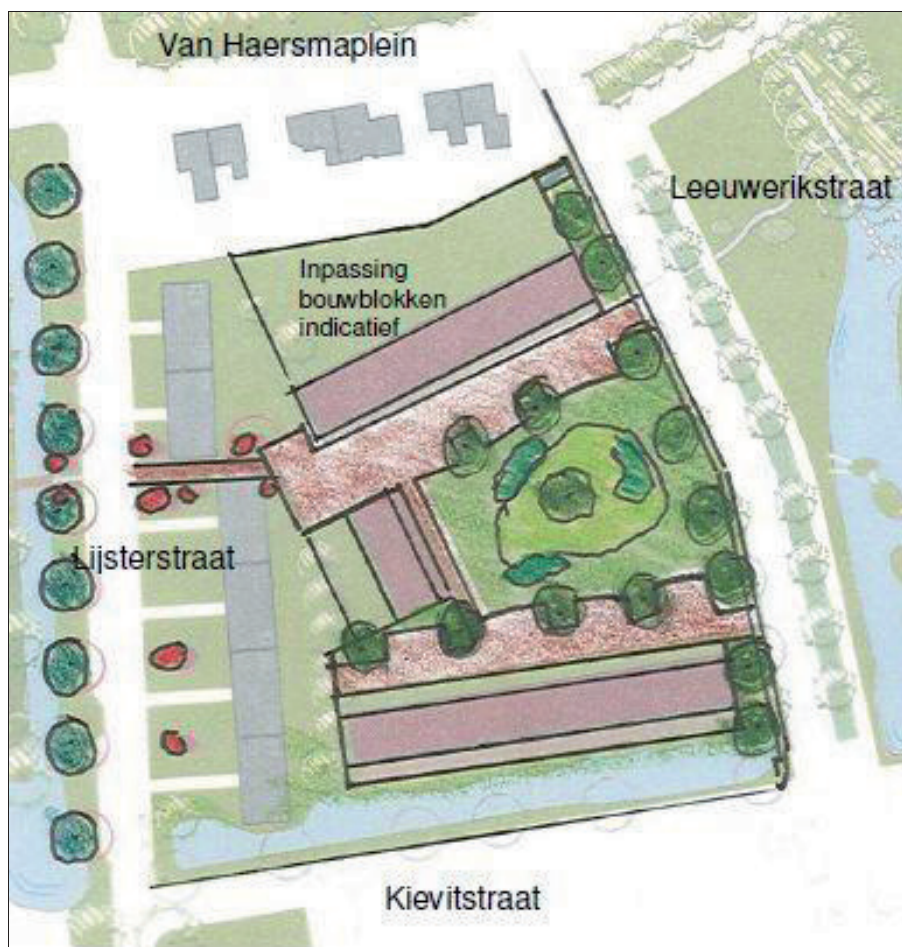

Achterzijde woonblokken Leeuwerikstraat (1 juni 2013)

2.3

Voorgenomen plannen

Het voornemen is een herstructurering, waarbij de bestaande woningen worden gesloopt en er vervolgens nieuwbouw van woningen plaatsvindt. Ten behoeve van de plannen zal tevens het opgaand groen in de tuinen worden verwijderd en de sloot worden vergraven.

Figuur 2. Toekomstige inrichting plangebied (Bron: gemeente Smallingerland)

G e b i e d s b e s c h e r m i n g e n e f f e c t b e p a l i n g

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening (zie ook bijlage 1).

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden. Deze wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet 1998 zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt.

Onder de Natuurbeschermingswet 1998 zijn drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten en Wetlands.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en is voor de provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 de Verordening Romte Fryslân (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en Verordening Romte Fryslân wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 liggen op geruime afstand van het plangebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Wijnjeterper Schar, dat gelegen is op een afstand van ongeveer 6 km ten zuidoosten van het plangebied.

Het plangebied heeft geen betrekking op gronden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur of bestaande natuurgebieden buiten de Ecologische Hoofdstructuur. Dergelijke gebieden liggen eveneens op een geruime afstand tot het plangebied. Het plangebied dat gelegen is binnen de bebouwde kom, heeft verder geen waarde voor weidevogels.

NATUURBESCHERMINGS-
WET 1998

ECOLOGISCHE HOOFD-
STRUCTUUR

NATUUR BUITEN DE EHS

INVENTARISATIE

TOETSING Gezien de terreinomstandigheden en ligging van het plangebied en de aard van het plan, worden met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid verwacht. Voor het plan is geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, dan wel een ontheffing op grond van de Verordening Romte Fryslân nodig.

Soortenbescherming en effectbepaling

Relevante wet- en regelgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een verkennend veldbezoek.

WET- EN REGELGEVING

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd (zie bijlage 1). De inheemse vogelsoorten hebben een eigen afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

BESCHERMINGSREGIME

Geraadpleegde databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

BRONNEN

Op 30 oktober 2013 is de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. In de NDFF zijn binnen het plangebied geen en in de directe omgeving van het plangebied zeer weinig waarnemingen van beschermde planten- en diersoorten geregistreerd. De waarnemingen uit de NDFF hebben in de directe omgeving alleen betrekking op ter plaatse aanwezige vogels en foeragerende vleermuizen.

NDFF

Het plangebied is eind november 2012 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna. In vervolg daarop zijn in de periode mei tot en met september vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd ten aanzien van huismuis en vleermuizen (zie ook paragraaf 6.1).

VELDONDERZOEK

Gezien de aard van het plangebied, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens, kan van alle soortengroepen met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van beschermde soorten in het gebied.

4.1

Vaatplanten

- INVENTARISATIE Het groen in het plangebied bestaat voornamelijk uit een groot verruigd grasveld en tuin. In het plangebied zijn tijdens de verschillende veldbezoeken geen wilde beschermde vaatplanten aangetroffen. Met het oog op de inrichting en het gebruik van het plangebied wordt de aanwezigheid van wilde beschermde soorten ook niet binnen het plangebied verwacht.
- CONCLUSIE Op basis van de veldbezoeken is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten verwacht.

4.2

Zoogdieren - vleermuizen

- INVENTARISATIE Op basis van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis zijn waargenomen. Binnen en direct rond het plangebied zijn geen bomen met holten aanwezig die voor vleermuizen geschikt zijn als verblijfplaats. Gezien de constructie van de te slopen woonblokken kunnen hierin wel verblijfplaatsen van vleermuizen worden verwacht. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, zijn streng beschermd.
- ONDERZOEK 2006 In 2006 is het plangebied eenmaal geïnventariseerd op de aanwezigheid van vleermuizen, en wel op de avond van 15 mei (3). Gedurende de inventarisatie zijn gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. Laatvlieger bewoonde op dat moment geen verblijfplaats in het huidige plangebied. Mogelijk verbleef er één exemplaar gewone dwergvleermuis in één van de woonblokken aan de Leeuwerikstraat.
- VELDONDERZOEK Om de aanwezigheid van een verblijfplaats in de bebouwing uit te sluiten dan wel aan te tonen, zijn conform het vleermuisprotocol² vier inventarisaties uitgevoerd in de periode juni tot en met september 2013. Het vleermuisprotocol is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdierverseniging in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De methode en weersomstandigheden zijn beschreven in paragraaf 6.1 Veldbezoeken. Hieronder worden de waarnemingen per bezoek besproken.
- Inventarisatie 1 juni
- Op de ochtend van 1 juni werd de eerste vleermuis, een gewone dwergvleermuis, om 03:29 uur waargenomen. Het dier foerageerde ten noorden van het plangebied rond bomen op het Van Haersmaplein. Daarna werden ook af en toe

² <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

aan andere zijden van het plangebied foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De enige waarneming van een vleermuis binnen het plangebied betrof een gewone dwergvleermuis die rond 04:25 uur enige tijd boven de achtertuinen van woonblok 73 t/m 87 foerageerde. Rond 04:35 uur zwerfde één exemplaar gewone dwergvleermuis rond de punt van de kopgevel van de woning Kievitstraat 10 (ten zuiden van plangebied). Om 04:44 uur kroop deze vleermuis er onder één van de geveldakpannen weg.

- Inventarisatie 2 juli

Op de avond van 2 juli vloog om 22:26 uur (23 minuten na zonsondergang) een gewone dwergvleermuis aan de oostzijde uit het woonblok 73 t/m 87. De exacte uitvliegopening kon niet worden vastgesteld, maar het betrof naar verwachting een spleetvormige opening onder de dakgoot van de woningen 83/85. Vervolgens werd gedurende een groot deel van de avond één exemplaar, waarschijnlijk hetzelfde individu, foeragerend in de nabijheid van dit woonblok waargenomen. Aangezien er slecht één individu is uitgevlogen is het gezien het tijdstip van het jaar waarschijnlijk dat het hier een mannetje betreft (vrouwtjes verblijven in deze periode in grotere groepen bij elkaar).

Gedurende de inventarisatie werden vervolgens enkele malen passerende en kort foeragerende exemplaren van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis binnen en rond het plangebied waargenomen.

- Inventarisatie 20 augustus

Op de avond van 20 augustus vloog om 21:04 uur (11 minuten na zonsondergang), evenals tijdens het bezoek van 2 juli, een gewone dwergvleermuis uit aan de oostgevel van de woningen Leeuwerikstraat 83/85. Waarschijnlijk hetzelfde individu vloog tot 21:20 uur continue heen en weer langs de oostzijde van het woonblok. Na 21:20 uur was het individu niet meer continue aanwezig, maar vloog het veel grotere rondjes in de omgeving.

Om 21:23 uur vloog aan de westzijde van het woonblok 73 t/m 87, vanuit de nok van het dak, een laatvlieger uit. De exacte uitvliegopening kon niet worden vastgesteld, maar betreft waarschijnlijk een opening onder het daklood dat rond de bakstenen schoorsteen van de woningen 79/81 aanwezig is. Het dier vloog in een rechte lijn in noordwestelijke richting weg.

Gedurende de inventarisatie werden vervolgens enkele malen passerende en kort foeragerende exemplaren van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis binnen en rond het plangebied waargenomen. Eenmaal vloog een rosse vleermuis hoog over.

- Inventarisatie 25 september

Op de avond van 25 september vloog om 19:38 uur (7 minuten na zonsondergang), evenals tijdens het bezoek van 2 juli en 20 augustus, een gewone dwergvleermuis uit aan de oostgevel van de woningen 83/85. Waarschijnlijk hetzelfde individu vloog tot 20:15 uur continu heen en weer langs de oostgevel van het betreffende woonblok. Na 20:15 uur worden de rondjes groter en wordt ook voorlangs het naastgelegen woonblok gevlogen. Aan de achterzijde van de woonblokken wordt tweemaal een passerende gewone dwergvleermuis

waargenomen. Vanaf 20:30 uur wordt het voor wat betreft vleermuizen zeer rustig in het plangebied.

Vanaf 21:00 uur wordt enkele malen een rondje gelopen door het op korte afstand ten oosten gelegen parkje. Rond de bomen aan de zuidwestzijde worden met een hoge regelmaat sociale geluiden van één tot twee gewone dwergvleermuizen gehoord. Gezien de tijd van het jaar en de mate van herhaling duidt dit gedrag op balts. Het ligt in de verwachting dat het mannetje gewone dwergvleermuis, dat in het plangebied een verblijfplaats heeft, hier aan het baltsen is. In het parkje was verder een ruige dwergvleermuis aan het foerageren.

FUNCTIE VOOR
VLEERMUIZEN

Op basis van de inventarisaties is in de oostgevel van de woningen Leeuwerikstraat 83/85 een zomer-/paarverblijfplaats van een solitair mannetje gewone dwergvleermuis vastgesteld. De verblijfplaats was op 2 juli, 20 augustus en 25 september 2013 in gebruik. Naar verwachting betreft de in-/uitvliegopening een spleetvormige ruimte onder de dakgoot. Het is goed mogelijk dat via deze opening de spouw bereikbaar is.

Het is aannemelijk dat dezelfde verblijfplaats ook op 15 mei 2006 in gebruik was door een exemplaar gewone dwergvleermuis.

Verder is eenmalig, op 20 augustus 2013, het gebruik van een verblijfplaats door laatvlieger in het dak van de woningen Leeuwerikstraat 79/81 vastgesteld. Het betreft hier naar verwachting een zomerverblijfplaats van een solitair mannetje. Laatvlieger bewoont een netwerk van verblijfplaatsen waarbinnen hij regelmatig wisselt. De exacte locatie van de in-/uitvliegopening is niet vastgesteld. Rond de bakstenen schoorsteen van de woningen Leeuwerikstraat 79/81 is tussen het daklood en het pannendak enige ruimte aanwezig. Hierdoor is voor vleermuizen de ruimte tussen de dakpannen en het dakbeschot bereikbaar. In dergelijke situaties worden regelmatig verblijfplaatsen van laatvlieger aangetroffen.

Gezien de geringe mate van aanwezigheid van foeragerende vleermuizen binnen het plangebied en de omvang van potentieel foerageergebied in de omgeving voor deze soorten, vormt het plangebied geen hoogwaardig foerageergebied voor vleermuizen. Ook lopen er geen belangrijke vliegroutes door of langs het plangebied.

TOETSING

Door sloop van het woonblok Leeuwerikstraat 73 t/m 87 gaan verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger verloren. Dit is in strijd met artikel 11 van de Flora- en faunawet. Bij het onzorgvuldig uitvoeren van de werkzaamheden kunnen tevens individuen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger worden verwond en/of gedood. Het verwonden en/of doden van individuen is in strijd met artikel 9 van de Flora- en faunawet.

Door het voorgenomen plan zal het foerageergebied van vleermuizen veranderen. Het plan leidt echter niet tot negatieve effecten op het foerageergebied.

Met betrekking tot de hierboven genoemde verbodsovertredingen dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De Dienst Regelingen van het huidige Ministerie van Economische Zaken heeft voor gewone dwergyleermuis een soortenstandaard opgesteld waarin onder meer voorwaarden voor een ontheffingsaanvraag worden voorgesteld (5). Bij het nemen van voldoende (mitigerende) maatregelen lijkt een ontheffing voor het voorgenomen plan verleenbaar. Woningcorporatie Accolade, de eigenaar van de woonblokken, heeft namelijk verschillende gebouwen in de directe omgeving in eigendom alwaar alternatieve voorzieningen kunnen worden getroffen. Daarnaast kan bij de planning voldoende rekening worden gehouden met kwetsbare perioden. Gezien de aangetroffen verblijfsfuncties kan dan ook gesteld worden dat de staat van instandhouding van de betreffende soorten ter plaatse niet negatief wordt beïnvloed.

OPLOSSINGEN

4.3

Zoogdieren - overige

Het plangebied is geen hoogwaardig leefgebied voor grondgebonden zoogdieren. In het plangebied worden in een zeer lage dichtheid soorten als bosmuis, egel en huisspitsmuis verwacht. Het gaat hierbij om licht beschermde soorten.

INVENTARISATIE

Ten behoeve van de ontwikkelingen zal beplanting worden verwijderd en de bodem worden vergraven, waardoor leefgebied van een aantal licht beschermde soorten (tijdelijk) verloren gaat en verblijfplaatsen worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood. Na realisatie van het plan zal het gebied een soortgelijke waarde hebben voor zoogdieren.

EFFECTEN

Op basis van de veldbezoeken en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep overige zoogdieren ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden verstoord en vernietigd (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

4.4

Vogels

Het plangebied en omgeving zijn een geschikt broedgebied voor vogels. Alle inheemse vogelsoorten zijn streng beschermd. Met betrekking tot de bescherming van nestplaatsen van vogels worden vogelsoorten in twee categorieën ingedeeld. Bij de categorie waar verreweg de meeste vogelsoorten in vallen is

BESCHERMING

de nestplaats alleen beschermd ten tijde van het gebruik als broedplaats (broedseizoen). Het aantal vogelsoorten in de andere categorie is beperkt. Van deze soorten is de nestplaats echter het gehele jaarrond beschermd, ook als deze tijdelijk niet in gebruik is (zowel binnen als buiten het broedseizoen).

VELDONDERZOEK HUISMUS

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn in en rond het plangebied enkel exemplaren huismus waargenomen. Huismus valt in de categorie waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is. Om de aanwezigheid van een nestplaatsen van deze soort in de bebouwing uit te sluiten, dan wel aan te tonen, zijn op 2 mei en 1 juni 2013 gerichte inventarisaties uitgevoerd en zijn tijdens de overige veldbezoeken aanvullende waarnemingen gedaan. De methode en omstandigheden zijn beschreven in paragraaf 6.1 Veldbezoeken. Hieronder worden de waarnemingen besproken.

Huisumus is een standvogel en verblijft jaarrond nabij zijn nestplaatsen. De soort nestelt vooral in gebouwen, onder dakpannen. Woonblok Leeuwerikstraat 89 t/m 107 vormt in eerste instantie een potentieel geschikte broedplaats. Bij het andere woonblok, Leeuwerikstraat 73 t/m 87, is onder de onderste rij dakpannen vogelschroot aanwezig. Vogelschroot is een strip kunststof met kamachtige tanden die onder dakpannen wordt aangebracht om tegen te gaan dat vogels onder de dakpannen kunnen kruipen. In dit woonblok worden dan ook op voorhand geen nestplaatsen van huismus verwacht.

Tijdens twee bezoeken werd een klein aantal huismussen in de verwilderde tuinbegroeiing in de achtertuin van Leeuwerikstraat 105 en 107 aangetroffen. Rond het betreffende woonblok werd geen territorium- of nestindicerend gedrag waargenomen. In de ten noorden gelegen woonpercelen, onder meer Van Haersmaplein 3-3, 5-6 en 19-20, was veel activiteit van huismus aanwezig. Ter plaatse werd ook territoriumindicerend gedrag waargenomen en werd ook gezien dat er exemplaren met voedsel voor de jongen in de snavel onder de dakpannen kropen.

De betreffende woningen aan het Van Haersmaplein zijn voor huismus geschikter om in te nestelen dan de woonblokken binnen het plangebied. Op de woningen aan het Van Haersmaplein is een type dakpan toegepast met een veel grotere golf, waardoor er meer nestruiimte voor huismus onder het pannendak aanwezig is.

FUNCTIE HUISMUS

Op basis van het onderzoek komt naar voren dat binnen het plangebied geen nestplaatsen van huismus aanwezig zijn. Een klein noordelijk deel van het plangebied vormt wel onder deel van het foerageergebied van huismus. Gezien de geringe mate van aanwezigheid van individuen huismus binnen het plangebied en de aanwezigheid van huismus in de omgeving, betreft het plangebied geen hoogwaardig onderdeel van het leefgebied van de ter plaatse aanwezige populatie huismus. Als gevolg van de plannen worden geen negatieve effecten op in de omgeving nestelende huismussen verwacht.

Uit de categorie vogelsoorten waarvan de nestplaats alleen beschermd zijn ten tijde van het gebruik als broedplaats, zijn binnen het plangebied onder meer heggenmus, houtduif, koolmees, merel, wilde eend en zwartkop gezien. In de heesters en bomen nestelen in het broedseizoen vrijwel zeker algemene vogelsoorten zoals houtduif en merel. In het plangebied hangen verder enkele mezenestkastjes en in de dichtere bodembegroeiing kan wilde eend tot broeden komen.

OVERIGE SOORTEN

Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, en dan met name het verwijderen van beplanting en overige begroeiing, kunnen in gebruik zijnde nesten van broedvogels worden verstoord.

EFFECTEN

Op basis van het veldonderzoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vogels ontstaan. Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels (artikel 11) wordt in principe niet verleend. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als voor het broedseizoen wordt begonnen met de werkzaamheden waarbij het plangebied ongeschikt wordt gemaakt als broedterrein voor vogels (onder meer verwijderen groen). De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

CONCLUSIE

Wanneer men de werkzaamheden tijdens het broedseizoen wil opstarten, dient het terrein vooraanvang van de werkzaamheden door een deskundige te worden onderzocht op het voorkomen van broedvogels. Wanneer broedvogels worden aangetroffen, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld of moet rond het nest een 'werkvrije' zone in acht worden genomen. In deze zone mag dan niet worden gewerkt teneinde verstoring van de broedende vogel(s) te voorkomen.

4.5

Amfibieën, reptielen en vissen

Het plangebied vormt geen hoogwaardig leefgebied voor amfibieën en vissen. In de aan de zuidzijde gelegen watergang waren tijdens verschillende veldbezoeken een relatief groot aantal eenden aanwezig. De eenden hebben door het doorwoelen van de bodem en een hoge bemestingsdruk een negatief effect op de waterkwaliteit. De watergang vormt geen potentieel leefgebied voor beschermde vissoorten. Het plangebied vormt ook geen geschikt leefgebied voor reptielen.

INVENTARISATIE

Binnen het plangebied kunnen wel de licht beschermde amfibiesoorten bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden verwacht. Deze weinig kritische soorten leven buiten de voortplantingsperiode op het droge en kunnen vanuit de omgeving het plangebied binnen komen.

TOETSING Op basis van het onderzoek is een voldoende beeld van de soortengroepen amfibieën, reptielen en vissen ontstaan. In en rond het plangebied kunnen enkele licht beschermde soorten amfibieën voorkomen. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden verstoord en vernietigd (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

4.6

Ongewervelden

INVENTARISATIE Gezien de huidige inrichting en het gebruik vormt het plangebied geen bijzonder leefgebied voor ongewervelden; daarnaast komt uit het raadplegen van de NDFP naar voren dat in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen van beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden bekend zijn. Er worden derhalve geen beschermde ongewervelden binnen het plangebied verwacht.

TOETSING Op basis van het onderzoek is een voldoende beeld van de soortengroep ongewervelden ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbods-overtredingen verwacht.

Conclusie en consequenties

5

5.1

Beschermde gebieden

Beschermde natuurgebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Verordening Romte Fryslân liggen op ruime afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door bebouwing en infrastructuur. Het plangebied heeft daarnaast geen belangrijke ecologische relaties met dergelijke natuurgebieden. Gezien de aard van de ingrepen zijn daarom geen negatieve effecten op natuurgebieden te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

5.2

Beschermde soorten

Op basis van het onderzoek komt naar voren dat er in het woningblok Leeuwerikstraat 73 t/m 87 een verblijfplaats van gewone dwergvleermuis en een verblijfplaats van laatvlieger aanwezig zijn. Vleermuizen gebruiken een netwerk van verblijfplaatsen waarbinnen ze regelmatig van verblijfplaats wisselen. De verblijfplaatsen zijn op basis van de Flora- en faunawet het gehele jaar beschermd, ook als ze tijdelijk niet in gebruik zijn. Door sloop van het pand gaan de verblijfplaatsen verloren. Dit is in strijd met artikel 11 van de Flora- en faunawet. Bij het onzorgvuldig uitvoeren van de werkzaamheden kunnen tevens individuen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger worden verwond en/of gedood. Het verwonden en/of doden van individuen is in strijd met artikel 9 van de Flora- en faunawet. Met betrekking tot de hierboven genoemde verbodsovertredingen dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De Dienst Regelingen van het huidige Ministerie van Economische Zaken heeft voor gewone dwergvleermuis een soortenstandaard (5) opgesteld waarin onder meer voorwaarden voor een ontheffingsaanvraag worden voorgesteld.

Verder komen vogelsoorten, zoals merel, houtduif en wilde eend binnen het plangebied tot broeden. Het gaat hierbij om soorten waarvan de nestplaats alleen beschermd is wanneer deze in gebruik is ten behoeve van het grootbrengen van een legsel (tijdens het broedseizoen). Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart kunnen bewoonde nesten worden verstoord en vernield. Dit is in strijd met artikel 11 en 12 van de Flora- en faunawet. Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten

van vogels wordt in principe niet verleend. Door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden voldoende rekening te houden met het broedseizoen van vogels kan een overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden voorkomen.

Tot slot wordt binnen het plangebied de aanwezigheid van enkele licht beschermde soorten uit de soortgroepen amfibieën en zoogdieren verwacht. Voor licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van de verboden van de Flora- en faunawet in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

5.3

Uitvoerbaarheid

Uit het onderzoek naar effecten op beschermde natuurwaarden blijkt dat de aanwezige natuurwaarden op voorhand geen belemmeringen behoeven te vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. In het kader van de sloop van woonblok Leeuwerikstraat 73 t/m 87 dient ten aanzien van de verblijfplaatsen van vleermuizen wel een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden verkregen. Het is echter waarschijnlijk dat een dergelijke ontheffing verkregen kan worden. Woningcorporatie Accolade, eigenaar van het woonblok, heeft namelijk verschillende gebouwen in de directe omgeving in eigendom alwaar alternatieve voorzieningen kunnen worden getroffen. Daarnaast kan bij de planning voldoende rekening worden gehouden met kwetsbare periodes. Gezien de aangetroffen verblijfsfuncties kan dan ook gesteld worden dat de staat van instandhouding van de betreffende soorten ter plaatse niet negatief wordt beïnvloed.

De te nemen maatregelen dienen in een ecologisch activiteitenplan te worden verwoord om vervolgens in het kader van een ontheffingsaanvraag artikel 75 van Flora- en faunawet aan de Dienst Regeling van het Ministerie van Economische Zaken ter beoordeling te worden voorgelegd.

Gezien de aangetroffen soorten en de in dit rapport opgenomen voorziene plannen en activiteiten behoudt dit onderzoek drie jaar zijn geldigheid voor een wettelijke of juridische procedure. Dit betreft een ontheffingsaanvraag voor de Flora- en faunawet of een besluit waarop de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is (onder andere een besluit voor de Wro). Bij aanpassingen van het oorspronkelijke plan en veranderingen in de terreinomstandigheden van het plangebied, die kunnen leiden tot andere inzichten met betrekking tot natuurwaarden, zal een actualisatie van het onderzoek moeten plaatsvinden. Dit geldt ook wanneer het beleid voor beschermde gebieden in de omgeving verandert.

Bronnen

6

6.1

Veldbezoek

Het plangebied en omgeving zijn op 27 november 2012 door mevrouw ing. M. Greve bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 8°C en een zwakke wind.

VERKENNEND VELDBEZOEK

Het plangebied en omgeving zijn specifiek ten behoeve van aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van broedvogels tweemaal en vleermuizen viermaal bezocht. Deze aanvullende onderzoeken worden hierna verder besproken.

AANVULLEND ONDERZOEK

Om de aanwezigheid van nestplaatsen van huismus in de bebouwing uit te sluiten, dan wel aan te tonen, is op de vroege ochtend van 2 mei en 1 juni 2013 door de heer ing. D.J. Venema een gerichte inventarisatie uitgevoerd. De inventarisaties waren met name gericht op territorium- en nestindicerend gedrag. De bezoeken vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden. Tijdens de overige veldbezoeken zijn aanvullende waarnemingen gedaan.

BROEDVOGELS

Op 1 juni, 2 juli, 20 augustus en 25 september 2013 is het plangebied bezocht ten behoeve van de inventarisatie van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van het vleermuisprotocol³ dat is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur.

VLEERMUIS ONDERZOEK

Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich te oriënteren in een gebied en voor het lokaliseren van prooien tijdens de jacht. Deze echolocatie vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert en zijn soort specifiek (frequentie en ritme). Met behulp van een ultrageluid-detector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden gemaakt.

Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van een Pettersson D240x ultrasounddetector. Met een Edirol R 09-RH zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b. Alle vier inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1). Voor de inventarisatie in juni is één onderzoeker ingezet, voor de ove-

³ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

rige drie inventarisaties zijn per inventarisatie twee onderzoekers ingezet. De inventarisaties zijn uitgevoerd door drs. R.G. Meijer, ing. D.J. Venema en T. Warners.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang /-opkomst	Weer	Temperatuur
01-06-2013	03:20 - 05:30	05:26	bewolkt en matige wind	11 °C
02-07-2013	22:00 - 24:00	22:03	halfbewolkt en zwakke wind	19 °C - 17 °C
20-08-2013	20:45 - 23:00	20:53	halfbewolkt en zwakke wind	19 °C - 16 °C
25-09-2013	19:20 - 21:30	19:31	licht bewolkt en windstil	16 °C

6.2

Gegevens

1. Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD). De NDFD is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFD geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl. Een overzicht van waargenomen soorten is te vinden in de bijlagen.

6.3

Literatuur

2. BügelHajema Adviseurs, Advies Flora- en faunawet Vogelweide en Leeuwrikstraat-Lijsterstraat Drachten, projectnummer 232.00.05.04.12, Drachten/Leeuwarden 8 december 2005.
3. BügelHajema Adviseurs, Sloop en nieuwbouw Leeuwrikstraat-Lijsterstraat en Leeuwrik-Houtlaan te Drachten, projectnummer 232.00.05.04.14.N01, Leeuwarden 30 mei 2006.
4. Dienst Landelijk Gebied, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werkkader intern), 31 oktober 2008.
5. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Soortenstandaard, Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), december 2011.
6. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en innovatie, Soortenstandaard, Huismus (*Passer domesticus*), december 2011.
7. Melis, J. (redactie), Werkatlas Zoogdieren van Friesland (verspreiding tot 15 november 2011), Zoogdierverseniging, januari 2012.
8. Provincie Fryslân, Werkplan Weidevogels in Fryslân 2007-2013, GS 18 juli 2006.

9. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2011 (verspreidingsperiode 2002-2011), RAVON 46, jaargang 14 (4): blz. 92-104.
10. Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006), EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.
11. Wymenga, E., A. Brenninkmeijer, L. Heikoop & J. Schut (red.), Speciale beschermingszones en beschermde soorten in Fryslân (verspreidingsperiode 1995-2005), A&W-rapport 486, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Veenwouden 2006.

B i j l a g e n

1. Wet- en regelgeving natuurwaarden
2. Samenvatting Nationale database Flora en Fauna uitvoerportaal

Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

VERBODEN

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMDE SOORTEN

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

BESCHERMINGSREGIMES

Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voor zover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

TABEL 1

Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode (zie hierna). Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aange-

TABEL 2

vraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn:

- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- de activiteit moet een redelijk doel dienen.

TABEL 3	<p>Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat er geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">- er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn;- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;- er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn;- er wordt zorgvuldig gehandeld;- er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.
ACTIVITEITENPLAN	<p>Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Flora- en faunawet dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken.</p>
AFWIJZING	<p>Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet ter beoordeling aan de Dienst Regelingen worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van de maatregelen, maar een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Flora- en faunawet namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.</p>
GEDRAGSCODE	<p>Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.</p> <p>Besluit Rode lijsten flora en fauna</p> <p>De Rode lijsten zijn officieel door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld (Besluit Rode lijsten flora en fauna, november 2004, gedeeltelijk herzien en aangevuld per september 2009) op grond van de artikelen 1 en 3 van het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa van 19 september 1979 (Verdrag van Bern). Voor het Ministerie van Economische Zaken zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Veel rode lijstsoorten (vooral planten) worden niet door de Flora- en faunawet beschermd en hebben daardoor geen (duidelijke) juridische status.</p>
SAMENSTELLING	<p>De rode lijsten zijn samengesteld aan de hand van twee criteria, te weten de trend en de zeldzaamheid. De rode lijstsoorten worden ingedeeld in de volgende categorieën, met de daarbij behorende trend en zeldzaamheid:</p> <ul style="list-style-type: none">- UW uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu afwezig op wereldschaal;- UWW in het wild uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig op wereldschaal, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;- VN verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland;

- **VNW** in het wild verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig in Nederland, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **EB** ernstig bedreigd: zeer sterk afgenomen en nu zeer zeldzaam;
- **BE** bedreigd: sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam;
- **KW** kwetsbaar: matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam;
- **GE** gevoelig: stabiel of toegenomen, maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen, maar nog algemeen.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet 1998 verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

BESCHERMEDE GEBIEDEN

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische Zaken dit.

VERGUNNING

De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitatten en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.

INSTANDHOUDINGSDOELEN

Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn nog niet alle aanwijzingsbesluiten voor de 160 Natura 2000-gebieden klaar. De laatste stand van zaken met betrekking tot de (definitieve) aanwijzingsbesluiten is te vinden op de internetsite van het Ministerie van EZ (gebiedendatabase). Zolang definitieve aanwijzing nog niet heeft plaatsgevonden, wordt getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten of de conceptaanwijzingsbesluiten.

AANGEWEZEN

Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhoudingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheerplan moet binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld.

BEHEERPLANNEN

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit (doelen). De EHS moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in Nederland waarborgen. De EHS is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal

Natuurbeleidsplan van 1990. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen van de rijksoverheid met betrekking tot de EHS. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de EHS. In de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening is dit als beleidsdoel opgenomen.

BESCHERMDE GEBIEDEN

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden;
- toekomstige natuurgebieden;
- beheergebieden.

BESCHERMING

Voor de EHS geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Nota Ruimte, zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

Bijlage 2. Samenvatting Nationale database Flora en Fauna uitvoerportaal

Nationale Database Flora en Fauna uitvoerportaal

geraadpleegd op: 30-10-2013

zoekcriteria: vanaf 01-01-1990

beschermde soorten tabel 2 en 3 Ffw

plangebied inclusief straal van 1,5 km

alleen volledig binnen zoekgebied

soort	soortgroep	bescherming
Aalscholver	Vogels	streng
Appelvink	Vogels	streng
Baltische Mantelmeeuw	Vogels	streng
Blauwe Reiger	Vogels	streng
Boerenzwaluw	Vogels	streng
Bonte Vliegenvanger	Vogels	streng
Boomklever	Vogels	streng
Boomkruiper	Vogels	streng
Boomvalk	Vogels	streng
Braamsluiper	Vogels	streng
Brandgans	Vogels	streng
Buizerd	Vogels	streng
Casarca	Vogels	streng
Draaihals	Vogels	streng
Eekhoorn	Zoogdieren	middelzwaar
Ekster	Vogels	streng
Fitis	Vogels	streng
Gaai	Vogels	streng
Gekraagde Roodstaart	Vogels	streng

Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren, Vleermuizen	streng
Gierzwaluw	Vogels	streng
Glanskop	Vogels	streng
Goudhaan	Vogels	streng
Goudplevier	Vogels	streng
Goudvink	Vogels	streng
Grasmus	Vogels	streng
Graspieper	Vogels	streng
Grauwe Gans	Vogels	streng
Groenling	Vogels	streng
Grote Barmsijs	Vogels	streng
Grote Bonte Specht	Vogels	streng
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	streng
Grote Mantelmeeuw	Vogels	streng
Grutto	Vogels	streng
Heggenmus	Vogels	streng
Houtduif	Vogels	streng
Houtsnip	Vogels	streng
Huismus	Vogels	streng
Huiszwaluw	Vogels	streng
IJsvogel	Vogels	streng
Kauw	Vogels	streng
Keep	Vogels	streng
Kievit	Vogels	streng
Kleine Barmsijs	Vogels	streng
Kleine Burgemeester	Vogels	streng
Kleine Karekiet	Vogels	streng
Kneu	Vogels	streng
Knobbelzwaan	Vogels	streng
Kokmeeuw	Vogels	streng
Kolgans	Vogels	streng
Koolmees	Vogels	streng
Koperwiek	Vogels	streng
Kramsvogel	Vogels	streng
Krooneend	Vogels	streng
Kruisbek	Vogels	streng
Kuifeend	Vogels	streng
Laatvlieger	Zoogdieren, Vleermuizen	streng
Meerkoet	Vogels	streng
Merel	Vogels	streng
Ooievaar	Vogels	streng
Pestvogel	Vogels	streng
Pimpelmees	Vogels	streng
Putter	Vogels	streng
Ransuil	Vogels	streng
Regenwulp	Vogels	streng
Rietorchis	Vaatplanten	middelzwaar
Rietzanger	Vogels	streng
Ringmus	Vogels	streng

Roek	Vogels	streng
Roodborst	Vogels	streng
Rosse vleermuis	Zoogdieren, Vleermuizen	streng
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren, Vleermuizen	streng
Ruigpootbuizerd	Vogels	streng
Scholekster	Vogels	streng
Sijs	Vogels	streng
Sperwer	Vogels	streng
Spreeuw	Vogels	streng
Staartmees	Vogels	streng
Steenmarter	Zoogdieren	middelzwaar
Stormmeeuw	Vogels	streng
Tjiftjaf	Vogels	streng
Torenvalk	Vogels	streng
Tuinfluitier	Vogels	streng
Turkse Tortel	Vogels	streng
Veldleeuwerik	Vogels	streng
Vink	Vogels	streng
Visdief	Vogels	streng
Waterhoen	Vogels	streng
Watervleermuis	Zoogdieren, Vleermuizen	streng
Wilde Eend	Vogels	streng
Wilde kievitsbloem	Vaatplanten	middelzwaar
Winterkoning	Vogels	streng
Witte Kwikstaart	Vogels	streng
Wulp	Vogels	streng
Zanglijster	Vogels	streng
Zilvermeeuw	Vogels	streng
Zwarte Kraai	Vogels	streng
Zwarte Ooievaar	Vogels	streng
Zwarte Roodstaart	Vogels	streng
Zwartkop	Vogels	streng

Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Smallingerland

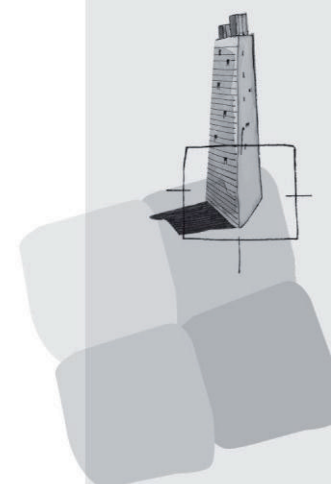
Contactpersoon
Mevrouw E. de Haan

Rapport
De heer ing. D.J. Venema
BügelHajema Adviseurs

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
Mevrouw H. Vegelin
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
232.00.05.39.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort